

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. A/2014/0684 van 7 oktober 2014
in de zaak 1213/0607/SA/4/0567

In zake: de heer **Guido THIELEMANS**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Donald STOCKMANS
kantoor houdende te 1760 Roosdaal, Ninoofsesteenweg 101
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partij

tegen:

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het
departement RWO, afdeling Vlaams-Brabant

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Stijn BUTENAERTS
kantoor houdende te 1080 Brussel, Leopold II laan 180
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

Tussenkomende partij: het **VLAAMSE GEWEST**, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Filip VINCKE
kantoor houdende te 8580 Avelgem, Kasteelstraat 13
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 10 mei 2013 de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de beslissing van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het departement RWO, afdeling Vlaams-Brabant, van 19 maart 2013, waarbij aan de tussenkomende partij een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het slopen van bestaande gebouwen en constructies in het domein Steenhoutbos.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te 1755 Gooik, Bergstraat 21 en met als kadastrale omschrijving afdeling 4, sectie A, nummers 98D en 99B.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

Met het arrest van 26 november 2013 met nummer S/2013/0253 heeft de Raad de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen en werd de behandeling van de vordering tot vernietiging toegewezen aan de vierde kamer.

Het schorsingsarrest van 26 november 2013 met nummer S/2013/0253 is aan de verzoekende partij betekend met een aangetekende brief van 3 december 2013.

De verzoekende partij heeft met een aangetekende brief van 16 december 2013 tijdig een verzoek tot voortzetting ingediend overeenkomstig artikel 4.8.19, tweede lid VCRO.

2.

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend. De tussenkomende partij heeft een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 27 mei 2014, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Nathalie DE CLERCQ heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Barabara SPELEERS die loco advocaat Stijn BUTENAERTS verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Filip VINCKE die verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

De verzoekende partij is schriftelijk verschenen.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. REGELMATIGHEID VAN DE RECHTSPLEGING

1.

Met een mailbericht van 22 mei 2014 deelt de raadsman van de verzoekende partij het volgende mee:

“ ...

In bijlage nog twee aanvullende stukken:

1. *Notulen gemeenteraad Gooik februari 2014 waarbij uit punt 11 blijkt dat er met Natuur en Bos, de gemeente Gooik en het actiecomité werd afgesproken dat de boswachterswoning niet zal afgebroken worden.*

2. *Afdruk van de website van Natuur en Bos, waaruit blijkt dat zowel de boswachterswoning als de dreef in concessie gegeven worden.*

...”

Het blijkt niet of de verzoekende partij deze aanvullende stukken eveneens heeft meegedeeld aan de verwerende partij en tussenkomende partij.

2.

Artikel 11 van het Procedurereglement bepaalt onder meer dat het verzoekschrift “een inventaris van de stukken” bevat en dat de verzoeker bij het verzoekschrift de overtuigingsstukken voegt die in de inventaris zijn vermeld, met inbegrip van de overtuigingsstukken die het risico op een moeilijk te herstellen ernstig nadeel aantonen, in het geval van een enig verzoekschrift.

Artikel 4.8.25 VCRO bepaalt dat de partijen ter zitting geen bijkomende stukken kunnen overmaken aan de Raad.

Uit deze bepalingen volgt dat een verzoeker de overtuigingsstukken waarop hij zich beroept moet voegen bij zijn verzoekschrift. Evenmin als het mogelijk is om bijkomende stukken over te maken op de openbare terechtzitting, is het mogelijk om naar aanleiding van deze zitting per mailbericht, en samen met een bericht van schriftelijke verschijning, aanvullende stukken over te maken.

Het voorgaande belet niet dat een partij de Raad kan inlichten over een actuele stand van zaken of nieuwe gegevens kan bezorgen die relevant zijn voor de oplossing van de zaak, maar zelfs in dit geval vereist de mogelijke tegenspraak van de andere partijen dat deze op een nuttig tijdstip kunnen kennis nemen van de nieuwe gegevens.

In de onderliggende zaak is het bovendien niet duidelijk wat de verzoekende partij met het bezorgen van de aanvullende stukken beoogt. De verzoekende partij beperkt zich om, zonder enige nadere toelichting, aanvullende stukken te bezorgen, waardoor het onduidelijk is of de verzoekende partij deze stukken overmaakt om haar vordering en middelen te ondersteunen, dan wel om een nieuwe problematiek voor te leggen.

3.

De conclusie van het voorgaande is dat de aanvullende stukken niet op een regelmatige wijze aan de Raad zijn bezorgd en uit de debatten moeten worden geweerd.

IV. TUSSENKOMST

Het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, verzoekt met een aangetekende brief van 23 september 2013 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de derde kamer heeft met een beschikking van 26 september 2013 de tussenkomende partij toegelaten om tussen te komen in de debatten betreffende de vordering tot schorsing en vernietiging.

De tussenkomende partij kan beschouwd worden als de aanvrager van de vergunning en beschikt over het vereiste belang op grond van artikel 4.8.11, § 1, eerste lid, 1° VCRO.

V. FEITEN

Op 12 december 2012 (datum van het ontvangstbewijs) dient de tussenkomende partij bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het slopen van bestaande gebouwen en constructies in het domein Steenhoutbos”*.

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 7 maart 1977 vastgestelde gewestplan 'Halle-Vilvoorde-Asse' gelegen in bosgebied.

De percelen zijn niet gelegen in een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet-vervallen verkaveling.

De kasteelhoeve en het kasteeldomein van Steenhout zijn bij ministerieel besluit van 11 maart 2008 beschermd als monument omwille van de historische waarde.

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Onroerend Erfgoed, brengt op 4 januari 2013 een gunstig advies uit dat luidt als volgt:

“ ...

INLEIDING

Het Agentschap voor Natuur en Bos heeft in 2011 een klein gedeelte – ongeveer 16ha. – van het domein Steenhout aangekocht.

De huidige aanvraag heeft betrekking op het slopen van twee zonevreemde woningen en opkuiswerkzaamheden i.f.v. de publieke openstelling.

ONDERZOEK

'De kasteelhoeve en het kasteeldomein van Steenhout', gelegen in Galmaarden (Vollezele), Gooik (Oetingen) en Ninove (Denderwindeke), werd bij ministerieel besluit dd. 8 juni 2009 beschermd als monument, omwille van de historische waarde.

...

Artikel 4.3.1 §2, 1° van de VCRO vermeldt cultuurhistorische aspecten als één van de beginselen die in acht genomen moeten worden bij de beoordeling van een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag. Dit aspect maakt immers deel uit van de duurzame ruimtelijke ontwikkeling zoals bedoeld in 1.1.4 van de VCRO. Om die reden is deze aanvraag onderworpen aan een adviesverplichting volgens VCRO en het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot aanwijzing van de instanties die over een vergunningsaanvraag advies verlenen.

Volgende direct werkende normen zijn van toepassing op voorliggende aanvraag:

In artikel 9 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stad- en dorpsgezichten, laatste gewijzigd bij decreet van 27 maart 2009, staat: Het besluit waarbij het monument of stads- of dorpsgezicht in bescherming wordt genomen, heeft verordenende kracht. Er mag alleen van worden afgeweken in de door dit decreet bepaalde gevallen en vormen.

In artikel 11 § 1 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stad- en dorpsgezichten, laatst gewijzigd bij decreet van 27 maart 2009 staat: De eigenaars en vruchtgebruikers van een beschermd monument of van een in een beschermd stads- of dorpsgezicht gelegen onroerend goed, zijn ertoe gehouden, door de nodige instandhoudings- en onderhoudswerken, het in goede staat te behouden en het niet te ontsieren, te beschadigen of te vernielen.

Art. 3 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, bevat de volgende precisering: “volgende werken en werkzaamheden tot

instandhouding en onderhoud verboden zijn behoudens schriftelijke vergunning van de Vlaamse Regering of haar gemachtigde”:

AFWEGING

De aangevraagde werken hebben geen negatieve invloed op de historische waarde van het beschermde monument.

ADVIES

*Gelet op de bovenstaande argumenten wordt over deze aanvraag **gunstig** advies uitgebracht.*

*Overeenkomstig artikel 4.3.3. uit de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening is de voorliggende aanvraag **niet strijdig** met de hierboven aangehaalde direct werkende normen uit het beleidsveld Onroerend Erfgoed.*

***Dit advies is tevens de machtiging** voor het uitvoeren van de aangevraagde werken aan het beschermde monument.*

...”

De verwerende partij beslist op 19 maart 2013 een stedenbouwkundige vergunning te verlenen. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

“ ...

Het betreft een aanvraag tot slopen van bestaande gebouwen en constructies in het domein Steenhoutbos.

...

STEDENBOUWKUNDIGE BASISGEGEVENS UIT DE PLANNEN VAN AANLEG/RUIMTELIJKE UITVOERINGSPLANNEN

De aanvraag is volgens het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse (KB 07/03/1977) gelegen in bosgebied. In deze zone gelden de stedenbouwkundige voorschriften van art. 12.4.2 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen.

...

Overeenstemming met dit plan

Het slopen van bestaande gebouwen en, constructies in principeel in overeenstemming met de geldende voorschriften.

Afwijking van stedenbouwkundige voorschriften

*Voor wat betreft de aanleg van de parking betreft: artikel **4.4.6** van de codex bepaalt:*

...

Onroerend erfgoed bracht op 4 januari 2013 een GUNSTIG advies uit (...).

...

BESCHRIJVING VAN DE OMGEVING EN DE AANVRAAG

De aanvraag voorziet in het slopen van 2 woningen waarvan 1 verkrot. Aansluitend wordt in het kader van onthaal, een kleine oppervlakte verhard met steenslag als parking. Deze zone wordt fysiek van de rest van de onthaalweide afgescheiden via een rij palen.

WATERTOETS

Overeenkomstig artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 en latere wijzigingen betreffende het integraal waterbeleid dient de aanvraag onderworpen te worden aan de watertoets. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 (...) en latere wijzigingen stelt nadere regels vast voor de toepassing van de watertoets. De aanvraag

werd getoetst aan het watersysteem, aan de doelstellingen van artikel 5 van het decreet integraal waterbeleid, en aan de bindende bepalingen van het bekkenbeheerplan.

Het voorliggende project heeft een beperkte oppervlakte en ligt niet in overstromingsgevoelig gebied, zodat in alle redelijkheid dient geoordeeld te worden dat geen schadelijk effect wordt veroorzaakt.

...

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

De huidige aanvraag heeft betrekking op werken in functie van de publieke openstelling.

De aanvraag voorziet in het slopen van 2 woningen (waarvan 1 verkrot). Door deze sloping kan de gewestplanbestemming worden gerealiseerd. Gezien het open karakter van de zone rondom de woningen wordt geopteerd deze zone in te richten als onthaalweide. Hiertoe zal een inzaai met grasmengsel gebeuren en worden tevens 1 picknicktafels geplaatst.

Aansluitend aan de Bergstraat wordt, in het kader van onthaal, een kleine oppervlakte verhard met steenslag als parking. Deze zone wordt fysiek van de rest van de onthaalweide afgescheiden via een rij palen.

In het kader van exotenbestrijding worden 5 coniferen gerooid.

Uit het advies van Onroerend Erfgoed blijkt dat de aangevraagde werken geen negatieve invloed hebben op de historische waarde van het beschermde monument.

ALGEMENE CONCLUSIE

Omwille van bovenvermelde redenen is het ingediend project in overeenstemming met de planologische voorschriften en decretale bepalingen en brengt het de goede ruimtelijke ordening en ontwikkeling van het betrokken gebied niet in het gedrang.

...”

Dit is de bestreden beslissing.

VI. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging – HET BELANG VAN DE VERZOEKENDE PARTIJ

Standpunt van de partijen

De verzoekende partij zet in het verzoekschrift uiteen:

“ ...

Overwegende dat verzoeker over het vereiste belang beschikken om hoger beroep in te stellen tegen de bestreden beslissing.

Dat verzoeker eigenaar is van een onroerend goed gelegen in de zone dewelke als monument werd beschermd door het Ministerieel Besluit van 8 juni 2009 (...) (...).

...

Door het slopen van de portierswoning wordt een deel van de eigenheid van het totale als monument beschermde gebied voor eeuwig en onomkeerbaar aangetast.

...”

De verwerende partij repliceert:

“ ...

Verzoeker beschikt niet over het vereiste persoonlijk belang om een vordering in te stellen voor Uw Raad opzichts de bestreden beslissing.

Verzoeker stelt eigenaar te zijn van een onroerend goed gelegen in de zone dewelke als monument werd beschermd door het Ministerieel Besluit van 8 juni 2009.

Vooreerst dient vastgesteld te worden dat verzoeker nalaat enig bewijs van eigendom bij te brengen.

Daarenboven blijkt dat verzoeker woonachtig is op een locatie die ver verwijderd is van het perceel waarop de stedenbouwkundige vergunning betrekking heeft.

Maar bovenal meent verzoeker dat zijn belang ligt in de vrijwaring van de bescherming van een bepaald gebied. Verzoeker heeft echter niet de hoedanigheid, noch enig belang om op te komen voor de bescherming van een bepaald gebied. Dit behoort tot het openbaar belang waarover de Dienst Onroerend Erfgoed waakt. Verzoeker kan niet optreden voor een algemeen belang.

...

Het belang dat de verzoeker meent te hebben is aldus niet persoonlijk en aldus niet afdoende om op te treden in deze voor Uw Raad.

...”

De tussenkomende partij zet uiteen:

“ ...

De verzoekende partij woont te ...

Zij motiveert haar belang als volgt:

...

Verzoekende partij stelt dat zij “eigenaar is van een onroerend goed dat gelegen is in de zone die als monument werd beschermd”.

Het is de tussenkomende partij volstrekt onmogelijk om te beoordelen wat verzoekende partij eigenlijk bedoelt.

Van welk onroerend goed is verzoekende partij precies eigenaar?

Wat bedoelt zij met een onroerend goed dat in de zone gelegen is die als monument werd beschermd? Is zij mogelijks eigenaar van een deel van het beschermd monument?? Zij zegt daar niets over. Wel is het duidelijk dat haar woning (...) hoegenaamd niet in de zone ligt die als monument werd beschermd.

Verzoekende partij toont haar belang voor het instellen van een vordering tot schorsing en vernietiging niet in het minst aan, daar waar art. 11, 5° van het Procedurebesluit (...) duidelijk stelt dat de verzoekende partij haar belang dient uiteen te zetten.

De vordering is onontvankelijk bij gebrek aan belang.

...”

De verzoekende partij dupliceert in haar wederantwoordnota:

“ ...

Overwegende dat verzoeker over het vereiste belang beschikken om hoger beroep in te stellen tegen de bestreden beslissing.

Dat verzoeker eigenaar is van een onroerend goed gelegen in de zone dewelke als monument werd beschermd door het Ministerieel Besluit van 8 juni 2009 (...) (...).

Dat zowel de verwerende als de tussenkomenende partij opwerpen dat verzoeker geen belang zou hebben om reden dat zijn woning te ver van de percelen ligt dewelke het voorwerp van de vergunning uitmaken.

Bovendien wordt ten onrechte geargumenteed dat zijn vordering dient beschouwd te worden als een actio popularis zodat verzoeker geen persoonlijk belang zou hebben.

Nochtans blijkt uit het schrijven dd. 16 juni 2008 gericht aan verzoeker en uitgaande van het Agentschap R-O Vlaanderen R-O Vlaams-Brabant-Onroerend-Erfgoed (...) alsook uit een navolgend schrijven van 3 augustus 2009 (...) dat verzoeker wel degelijk eigenaar is van een perceel in het bos dat als gevolg van het Ministerieel Besluit van 8 juni 2009 houdende bescherming als monument en/of stad- of dorpsgezicht als onroerend goed bechermd is.

Aldus bezoekt hij regelmatig zijn eigendom om na te gaan of er aldaar onderhoudswerken noodzakelijk zijn en naar aanleiding van deze bezoeken maakt hij steevast een wandeling langsheen de Bergstraat in Oetingen waar naast het monumentale hek van één van de kasteeldreven de pittoreske portierswoning gelegen is en hogerop langsheen de Bergstraat ook de fraai gerestaureerde kapel.

In het gemotiveerd advies voorafgaand aan de bescherming lezen we onderaan pagina 7 specifiek aangaande dit gedeelte van het “monument” (...):

...

Nu verzoeker zelf een deel van het monument in eigendom heeft, eigendom die hij regelmatig bezoekt niet enkel om er eventueel onderhoud uit te voeren, maar ook en vooral van de extreem mooie landschappelijke omgeving, maakt dat er in hoofde van verzoeker een soort band is ontstaan met deze omgeving.

Verzoeker heeft bijgevolg wel degelijk belang bij het zich verzetten van het slopen van de portierswoning.

...

Beoordeling door de Raad

1.

Artikel 4.8.11, § 1, eerste lid, 3° VCRO bepaalt:

*“De beroepen bij de Raad kunnen door de volgende belanghebbenden worden ingesteld:
(...)”*

3° elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden als gevolg van de vergunnings-, validerings- of registratiebeslissing;

(...)”

Artikel 11, tweede lid, 5° van het Procedurereglement bepaalt dat het verzoeckschrift een omschrijving moet bevatten van het belang van de verzoeker.

Uit deze bepalingen volgt dat een verzoeker die rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden als gevolg van een vergunningsbeslissing en deze omschrijft in het verzoekschrift, dient beschouwd te worden als een belanghebbende om een beroep in te dienen bij de Raad.

De omvang van het gerechtelijk debat ten aanzien van het belang van een verzoekende partij wordt bepaald door de omschrijving ervan in het verzoekschrift. Met een aanvullende of gewijzigde omschrijving van het belang in de wederantwoordnota kan derhalve geen rekening worden gehouden.

2.

Het aangevraagde betreft het slopen van twee woningen en het verharden van een “kleine oppervlakte (...) met steenslag als parking”. Het wordt niet betwist dat de percelen van de aanvraag gelegen zijn in een gebied dat is beschermd als monument. Het gebied wordt in het beschermingsbesluit van 11 maart 2008, dat de verzoekende partij voorlegt onder haar stuk 4, omschreven als “de kasteelhoeve en het domein van Steenhout”.

De verzoekende partij stelt in het verzoekschrift onder de titel “belang” enkel dat zij eigenaar is van “een onroerend goed gelegen in de zone dewelke als monument werd beschermd”.

Het stuk 4 van de verzoekende partij is, anders dan vermeld in de inventaris van haar stukken, het voorlopig beschermingsbesluit van 11 maart 2008. Bij het beschermingsbesluit is een plan gevoegd met de aanduiding van het gebied dat beschermd is als monument. Uit het bijgevoegd plan blijkt dat een vrij omvangrijk gebied begrepen is onder de bescherming als monument. Het gebied dat wordt omschreven als “de kasteelhoeve en het domein van Steenhout” omvat een talrijk aantal percelen.

Uit de beperkte gegevens die de verzoekende partij verschaft kan niet afgeleid worden welk perceel haar eigendom zou zijn en waar deze eigendom zich situeert ten aanzien van de percelen van de aanvraag. Deze gegevens zijn echter noodzakelijk voor een onderzoek naar de mogelijke hinder en nadelen voor de verzoekende partij ten gevolge van de bestreden beslissing. Het loutere gegeven dat de verzoekende partij een perceel in eigendom heeft binnen het vrij omvangrijke gebied dat beschermd is als monument volstaat niet om tot de conclusie te komen dat de verzoekende partij hinder en nadelen kan ondervinden.

3.

De conclusie van het voorgaande is dat het beroep van de verzoekende partij onontvankelijk is bij gebrek aan belang.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, is ontvankelijk.
2. Het beroep is onontvankelijk.
3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 275 euro, ten laste van de verzoekende partij.
4. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 7 oktober 2014, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, vierde kamer, samengesteld uit:

Nathalie DE CLERCQ, voorzitter van de vierde kamer,
met bijstand van

Ben VERSCHUEREN, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de vierde kamer,

Ben VERSCHUEREN

Nathalie DE CLERCQ